

Změny právních předpisů v oblasti technické legislativy (ovzduší, prevence závažných havárií, odpady)

Mgr. Hana Nenutilová
Ministerstvo životního prostředí
Odbor legislativní

Konference o Jednotném environmentálním stanovisku
07. 06. 2024

Obsah

Změny právních předpisů v oblasti technické legislativy v rámci rekodifikace veřejného stavebního práva:

- Změna zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Změna zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- Změna zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Změna zákona o ochraně ovzduší

- Integrační formule – do JES budou integrovány tyto správní úkony:
 - Závazné stanovisko k povolení záměru obsahujícího stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 [§ 11 odst. 2 písm. b)].
 - Závazné stanovisko k povolení záměru pozemní komunikace kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání [§ 11 odst. 2 písm. d)].
- Zvláštní pravidla upravující místní příslušnost v případě záměru pozemní komunikace nebo parkoviště zasahujícího na území více krajů – podle toho, v kterém kraji je větší část záměru v zastavěném území (nedohodnou-li se KÚ jinak) + obligatorní vyjádření dalšího dotčeného KÚ (§ 11 odst. 3).

Změna zákona o ochraně ovzduší

- Úprava kompetencí podle zákona o ochraně ovzduší: /uplatní se přechodné období/
 - MŽP již nebude vydávat závazné stanovisko k umístění vybraných pozemních komunikací nebo parkovišť [dosavadní § 11 odst. 1 písm. b), nyní § 11 odst. 2 písm. d)] => nově KÚ.
 - OÚ ORP již nebude vydávat závazné stanovisko k umístění, provedení a užívání staveb stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 [dosavadní § 11 odst. 3] => zrušeno bez náhrady.
- Kompetence k vydání JES:
 - Je-li součástí záměru stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 nebo pozemní komunikace kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce nebo parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání => JES vydá KÚ.
 - Záměry, u kterých je MŽP příslušným úřadem pro EIA => JES vydá MŽP.

Změna zákona o ochraně ovzduší

- V případě KÚ je do 30. 6. 2024 zachován dosavadní rozsah kompetencí (podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2023), nejedná-li se o vyhrazené stavby.
- Závazná stanoviska OÚ ORP k tzv. nevyjmenovaným zdrojům budou vydávána až do 30. 6. 2024.
- Problematika vydávání ZS OÚ ORP ve vazbě na konec přechodného období je řešena v dopise (stanovisku) OOO MŽP ze dne 14. 3. 2024.
- **Po datu 30. 6. 2024, tj. od 1. 7. 2024, již nelze dané závazné stanovisko OÚ ORP vydat (vzhledem k absenci kompetence).**
- Žádosti o vydání ZS OÚ ORP podané před 30. 6. – ZS bude vydáno, pokud do 30. 6. včetně uplyne obecná lhůta 30 dnů nebo prodloužená lhůta podle SŘ, nebo pokud tyto lhůty sice přesahují datum 30. 6., ale OÚ ORP do tohoto data stihne ZS vydat.
- Postup v situaci, kdy bylo zahájeno řízení o vydání ZS, ale ZS již nelze vydat – aplikace § 155 odst. 3 SŘ – písemné informování žadatele (včetně odůvodnění).

Změna zákona o ochraně ovzduší

- **Návrh novely zákona o ochraně ovzduší**
 - schválen vládou dne 22. 5. 2024, postoupen do Poslanecké sněmovny PČR (sněmovní tisk č. 715), stanovený termín nabytí účinnosti 1. ledna 2025.
- **Změny v návrhu novely s vazbou na stavební právo:**
 - ✓ Nová povinnost orgánů ochrany ovzduší vycházet při vydávání podkladových správních aktů a vydávání povolení provozu pro tzv. vyjmenované stacionární zdroje též ze stanovených **minimálních vzdáleností** mezi těmito stacionárními zdroji a některými plochami vymezenými v územních plánech (§ 12a) – účelem je zabránit obtěžování prachem a zápachem.
 - ✓ Stanovení **opatření k předcházení vzniku prašnosti a k omezování jejího šíření** a zavedení s tím souvisejících povinností zhotovitele stavby (§ 16 odst. 10 a příloha č. 10).

Změna zákona o prevenci závažných havárií

- Integrační formule – do JES budou integrovány tyto správní úkony:
 - Závazné stanovisko při povolování nového objektu (§ 49 odst. 3).
 - Závazné stanovisko při realizaci nové stavby (mimo jednoduché stavby) v dosahu havarijních projevů stávajícího objektu (§ 49 odst. 4) – *nové závazné stanovisko*.
- Kompetence k vydání JES:
 - Je-li součástí záměru nový objekt nebo nová stavba umístěná v dosahu havarijních projevů podle zákona o prevenci závažných havárií => JES vydá KÚ.
 - Záměry, u kterých je MŽP příslušným úřadem pro EIA => JES vydá MŽP.

Změna zákona o prevenci závažných havárií

Další změny v zákoně o prevenci závažných havárií (výběr):

- Vyhodnocení dosahu havarijních projevů /neuplatní se přechodné období/
 - Nová náležitost posouzení rizik závažné havárie [§ 9 odst. 2 písm. d)].
 - Jde o vymezení území vně objektu na základě množství a druhu nebezpečné látky, které může být ovlivněno rizikem závažné havárie.
 - Vazba na nové závazné stanovisko podle § 49 odst. 4.
- Úprava lhůt pro zpracování posudku návrhu bezpečnostní dokumentace (§ 18).

+ Novela zákona o správních poplatcích:

- Žádost o JES bude zpoplatněna, bude-li do JES integrováno závazné stanovisko při povolování nového objektu (=> úhrada za potřebné posudky).

Změna zákona o prevenci závažných havárií

Vyhodnocení dosahu havarijních projevů

- Nová náležitost posouzení rizik závažné havárie – u nových objektů musí být předloženo KÚ nejpozději s žádostí o JES (§ 31 odst. 1).
- Vyhláška č. 244/2023 Sb., kterou byla novelizována vyhláška č. 227/2015 Sb., o náležitostech bezpečnostní dokumentace a rozsahu informací poskytovaných zpracovateli posudku
 - ✓ V rámci posouzení rizik závažné havárie je vyhodnocení dosahu havarijních projevů součástí analýzy rizik [§ 2 odst. 2 písm. b) bod 5, příloha č. 1 bod 2.2. písm. d)].
 - ✓ Přechodná ustanovení – povinnost provozovatele objektu uvést bezpečnostní dokumentaci (BP/BZ) do souladu s novým zněním vyhlášky č. 227/2015 Sb. nejpozději při první aktualizaci této dokumentace, kterou bude povinen zajistit a předložit KÚ ke schválení po dni nabytí účinnosti vyhlášky č. 244/2023 Sb.

Změna zákona o prevenci závažných havárií

Metodický pokyn OEREŠ MŽP ze dne 8. 1. 2024 k vyhodnocení dosahu havarijních projevů:

- Stávající legislativní nástroje a kritéria pro vyhodnocení dosahu havarijních projevů:
 - ✓ Vyhodnocení dosahu zvolených limitních hodnot účinků identifikovaných scénářů závažných havárií.
 - ✓ Použití existujících bezpečnostních a ochranných pásem podle jiné legislativy (právní předpisy v oblasti nakládání s výbušninami, plynárenství aj.).
 - ✓ Vyhodnocení situace v existujících zónách havarijního plánování.

Změna zákona o prevenci závažných havárií

Doporučení pro KÚ v daném metodickém pokynu:

- V případě potřeby iniciativně oslovit provozovatele, kterých by se mohly týkat nové záměry v okolí objektů, ohledně aktualizace bezpečnostní dokumentace a individuálního řešení situace.
- Důsledně využívat ustanovení § 12 odst. 3 písm. c) zákona o PZH – povinnost provozovatele zajistit v bezpečnostní zprávě odpovídající informování příslušných orgánů veřejné správy a dotčených obcí pro přijetí rozhodnutí z hlediska rozvoje nových činností nebo rozvoje v okolí stávajících objektů.
- Apelovat na investory (žadatele), aby v co nejvyšší míře využívali institut předběžné informace podle § 9 zákona o jednotném environmentálním stanovisku.

Změna zákona o odpadech

- Integrační formule – do JES budou integrovány tyto správní úkony:
 - Závazné stanovisko k terénním úpravám a odstranění stavby podléhající povolení podle stavebního zákona [§ 146 odst. 3 písm. a)].
 - Vyjádření ke změně dokončené stavby [§ 146 odst. 3 písm. b)].
 - Vyjádření ke zřízení zařízení určeného pro nakládání s odpady a k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého [§ 146 odst. 3 písm. c)].
- U správních úkonů podle § 146 odst. 1 písm. a) a b) se zpřesňuje vymezení věcí, které jsou jejich předmětem (nakládání s odpady, vedlejšími produkty, stavebními výrobky, které přestaly být odpadem, stavebními výrobky určenými k opětovnému použití).

Změna zákona o odpadech

- Další změny v zákoně o odpadech (výběr):
/tyto změny jsou aplikovatelné od 1. 1. 2024 – neuplatní se přechodné období/
- Nová povinnost stavebníka zaslat po provedení změny dokončené stavby, terénní úpravy nebo odstranění stavby, které podléhají povolení podle stavebního zákona, neprodleně OÚ ORP (nebo KÚ či MŽP – podle příslušnosti k vydání JES) doklady prokazující řádné nakládání s odpady a dalšími materiály (§ 93a).
 - + Doplnění přestupků souvisejících s touto novou povinností [§ 117 odst. 2 písm. j) a § 121 odst. 4 písm. j)].
- Související doplnění ustanovení o součinnosti stavebního úřadu se správními orgány v oblasti odpadového hospodářství (§ 149).

Změna zákona o odpadech

Doklady k prokázání splnění povinnosti stavebníka podle § 93a

- Podle § 93a odst. 1 musí být předloženými doklady prokázáno, že veškeré opětovně použité stavební výrobky, využité vedlejší produkty a stavební výrobky, které přestaly být odpadem, byly využity v souladu s tímto zákonem.
- Dále musí být prokázáno, že veškeré získané materiály
 - jsou stavebními výrobky nebo
 - jsou vedlejšími produkty, které se nestaly odpadem, nebo
 - s nimi bylo naloženo jako s odpady v souladu s tímto zákonem a hierarchií odpadového hospodářství.
- Doklady, které musí být předloženy, lze v mezích zákonné úpravy v § 93a **specifikovat v závazném stanovisku** (jako podmínku ve výroku) podle § 146 odst. 3 písm. a).

Změna zákona o odpadech

Doklady k prokázání splnění povinnosti stavebníka podle § 93a

- **Příklady možných dokladů o splnění této povinnosti**

1) Vedlejší produkty (zemina a přírodní kamenivo) a výrobky z odpadu využité v záměru

- ✓ Průvodní dokumentace (možnosti použití podle průvodní dokumentace musí být v souladu s použitím ve stavbě).
- ✓ Protokoly o zkoušení, které prokazují, že obsah škodlivin je v souladu s požadavky zák. o odpadech a prováděcích vyhlášek.

2) Odpady, vedlejší produkty a výrobky vystupující ze záměru

- **Odpady**

- ✓ Doklad o převzetí odpadu ve formě vážního lístku (potvrzení o převzetí odpadů ve smyslu § 17 odst. 1 zák. o odpadech).
 - ✓ Prohlášení provozovatele zařízení o převzetí odpadu (např. formou výpisu z průběžné evidence).
- U velkých záměrů (cca nad 1000 tun odpadů) je vhodné požadovat ve stanovisku doložení údajů z koncového zařízení (nikoliv pouze od zařízení ke sběru).

Změna zákona o odpadech

- **Vedlejší produkty**

- ✓ Protokoly o vzorkování a zkoušení, které prokazují, že obsah škodlivin odpovídá limitům podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 273/2021 Sb. nebo v případě znovuzískané asfaltové směsi vyhlášce č. 283/2023 Sb.
- ✓ V případě, že zeminy využívá sám jinde - povolení jiného záměru, ze kterého vyplývá, že tam budou zeminy využity.
- ✓ Smlouvy, ze kterých je jisté, že jiná osoba VP využije a že při předání mají kladnou hodnotu.

- **Výrobky z odpadu**

- ✓ Průvodní dokumentace, prokazující splnění požadavků § 83 odst. 2 vyhlášky č. 273/2021 Sb. nebo v případě ZAS 283/2023 Sb.

- Ohledně požadavků na předložení dokladů ve vazbě na množství a druhy odpadů a způsoby nakládání s nimi je třeba vycházet z údajů ve schválené projektové dokumentaci.
- Čestné prohlášení stavebníka nelze považovat za dostatečný doklad o splnění dané povinnosti – není jím prokázáno, že s odpady a dalšími materiály bylo naloženo v souladu se zákonem o odpadech.

Děkuji Vám za pozornost.

Hana.Nenutilova@mzp.cz

